

بابک احمدی

رساله‌ی تاریخ

جستاری در هرمنوتویک تاریخ

فهرست

۱. دو معنای تاریخ ۱
۲. فلسفه‌ی تاریخ ۶۵
۳. تاریخ و روایت ۱۳۷
- نمایه‌ی نام‌ها ۱۷۹

واژه‌ی یونانی *historia* چندین معنا داشت.^۱ مهم‌ترین آن‌ها «پژوهش» بود و بعد «دانش»، «علم»، «شرح نوشتاری پژوهش‌ها»، «گزارش»، «روایت» و «تاریخ رویدادها». خود این واژه‌ی یونانی ریشه در *historein* داشت به معنای «پژوهش» و «کشف». واژه‌ی یونانی از راه زبان لاتین به تمامی زبان‌های اروپایی وارد شد. تاریخ را به فرانسوی *Histoire*، به ایتالیایی *storia*، به انگلیسی *History*، و به روسی *Istorija* می‌گویند. در آلمانی هم نخست واژه‌ی *Historie* به کار می‌رفت، اما از سده‌ی هجدهم واژه‌ی دیگری یعنی *Geschichte* رایج شد، البته صفت *historisch* به معنای «تاریخی» و اسم *Historiker* به معنای «تاریخ‌نگار» هنوز به کار می‌روند. هگل از واژه‌ی *Historismus* در توصیف رویکرد تاریخی به یزدان‌شناسی استفاده می‌کرد و هایدگر واژه‌ی *Historie* را به معنای *geschehen* تاریخی^۲ به کار می‌برد. واژه‌ی آلمانی *Geschichte* از «گزارش تاریخی» به کار می‌برد.

۱. در بازگفت‌ها رسم خط نویسندهان و مترجمان حفظ شده است.
در پانوشت‌ها تاریخ انتشار منابع لزوماً نخستین چاپ آن‌ها نیست.